

Narodna knjižnice Sesvete

Grljak (Čikor), Ida

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:131:533838>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-27**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

FILOZOFSKI FAKULTET

ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI

SMJER BIBLIOTEKARSTVO

Ida Čikor

Narodna knjižnice Sesvete: povijesni razvoj i današnje stanje

Diplomski rad

Mentor:

Dr.sc. Ivana Hebrang Grgić, doc.

Zagreb, 2019.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Narodne knjižnice.....	2
2.1 Zadaće narodne knjižnice	2
2.2 Mreža narodnih knjižnica	3
2.3 Knjižnična građa.....	4
2.4 Knjižnično osoblje.....	5
2.5 Prostor i oprema narodne knjižnice	5
2.6 Pravila korištenja usluga narodne knjižnice	6
3. Knjižnice grada Zagreba.....	8
4. Knjižnica Sesvete	13
4.1 Sesvete.....	13
4.2 Povijest knjižnice Sesvete	17
4.3 Knjižnica Dubec	19
4.4 Knjižnica Jelkovec	20
5. Prostorno uređenje i organizacija poslova unutar knjižice Sesvete.....	21
5.1 Prostor knjižnice Sesvete.....	22
5.1 Fond knjižnice Sesvete	28
5.2 Broj članova knjižnice.....	29
5.3 Broj zaposlenika	30
5.4 Programi	31
5.5 Galerija knjižnice Sesvete	37
5.6 Važni događaji kroz povijest.....	40
5. Zaključak	41
6. Literatura	42
7. Sažetak.....	44
8. Biografija.....	44
9. Popis slika.....	45
10. Popis tablica	45

1. Uvod

Narodne knjižnice važan su dio svake sredine, to su ustanove koje imaju značajnu ulogu za mjesto u kojem se nalaze. Knjižnice su mjesta gdje se stječe znanje, dobivaju informacije, gdje svatko može pronaći ono što ga zanima. Knjižnica ima važnu ulogu u obrazovanju pojedinca, ali i u ostvarivanju osobnih zadovoljstava otkrivajući sadržaje koji su nam zanimljivi.

Danas je knjižnica mjesto slobodnog pristupa znanju i kulturi, no svaka ima svoju povijest i svoj put kojim teži postići što bolju kvalitetu rada i organizacije. Osim što se knjižnica svojim uslugama obraća pojedincima, obraća se i zajednici želeći je što više međusobno povezati. Zbog toga je važno vidjeti kako se knjižnica razvijala od samih početaka i kako je ostvarivala zamišljene vizije i ciljeve.

Od samog osnutka knjižnice su se susretala s brojnim problemima te je kroz godine pokušavala naći rješenje za svaki od njih kako bi se što više približila korisnicima. Kroz povijest mijenjaju se tehnologije te knjižnica koristi različite načine kako bi unaprijedila svoj rad. Ručnu obradu podataka zamjenjuje informatizacija koja se odnosi na cijeli sustav knjižnice. Također knjižnice proširuju svoje sadržaje, uvode različite kulturne i umjetničke programe, oslušuju interese korisnika koji im predstavljaju smjernice za budućnost. Knjižnice šire svoj djelokrug kako bi bile važan dio gospodarskog i kulturnog razvoja i napretka lokalne zajednice u kojoj se nalaze.

Viziju knjižnice kao dijela informacijskog društva moguće je ostvariti samo ako se uvijek teži boljem i kvalitetnijem radu, ako se problemi na vrijeme uočavaju i ako se za njih traži rješenje. Takvoj budućnosti teži knjižnica Sesvete od samih početaka, te postepeno napreduje u ostvarivanju zadanog plana.

2. Narodne knjižnice

Narodna knjižnica je mjesno obavijesno središte koje svojim korisnicima omogućuje neposredan pristup svim vrstama znanja i obavijesti.

2.1 Zadaće narodne knjižnice

Prema UNESCOvom Manifestu za narodne knjižnice koji je prihvatila i IFLA, zadaće narodne knjižnice su:

1. stvaranje i jačanje čitalačkih navika kod djece od rane dobi,
2. podupiranje osobnog obrazovanja za koje se odlučuje pojedinac kao i formalnog obrazovanja na svim razinama,
3. stvaranje mogućnosti za osobni kreativni razvoj,
4. poticanje mašte i kreativnosti kod djece i mladih ljudi,
5. osiguravanje pristupa svim kulturnim izvedbama,
6. stvaranje dijaloga među kulturama i zastupanje kulturnih različitosti,
7. podupiranje usmene tradicije,
8. osiguravanje pristupa svim vrstama informacija u svojoj zajednici,
9. promicanje svijesti o kulturnom nasljeđu, uvažavanju umjetnosti, znanstvenih postignuća i inovacija,
10. pružanje primjerenih obavijesnih službi mjesnim poduzećima, udrugama i interesnim skupinama,
11. olakšavanje razvijanja obavijesnih vještina i kompjuterske pismenosti,
12. podupiranje i sudjelovanje u programima razvijanja pismenosti namijenjenim svim dobnim skupinama i iniciranje takvih programa kada je potrebno.¹

Tekst Manifesta za narodne knjižnice iz kojeg su preuzete zadaće narodne knjižnice koje se navode u radu pripremio je UNESCO u suradnji sa IFLA-om i službeno je odobren 1994. godine, dok je prijevod na hrvatski jezik izrađen prema tekstu koji je u siječnju 1995. godine Hrvatskoj dostavila IFLA.

U obavljanju svojih zadaća narodne knjižnice stalno međusobno surađuju. Takav način povezanosti vrlo je važan jer bi zadaća narodne knjižnice trebala biti i ta da svojim radom i aktivnostima doprinosi zajednici u kojoj se nalazi te da joj služi za pristup svim potrebnim

---

¹Narodna knjižnica : Zadaće narodne knjižnice. // UNESCO-V manifest za narodne knjižnice. 1994.
URL:http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/UNESCOv_manifest_za_narodne_knjiznice.htm (2.3.2016.).

informacijama. Kako bi korisnik mogao dobiti što kvalitetnije potrebne informacije, vrlo je važna djelatnost narodne knjižnice. Ona mora pokrivati širok spektar aktivnosti koje su potrebne da se korisnicima, ali i zajednici pruži ispunjenje njihovih potreba. Prema tome, djelatnost narodne knjižnice obuhvaća nabavu, stručnu obradu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe, izradu biltena, kataloga, bibliografija i drugih informacijskih pomagala, sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka, omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informacija korisnicima, osiguravanje korištenja i posudbe građe te protoka informacija, pomoć korisnicima pri izboru i korištenju građe, informacijskih pomagala i izvora, kao i vođenja dokumentacije i statistike o građi, korisnicima te o poslovanju.²

2.2 Mreža narodnih knjižnica

Mreže narodnih knjižnica osmišljene su na većim područjima kako bi se došlo do širokog kruga korisnika i kako bi se povezale sve informacije kojim raspolažu knjižnice i objedinile u jednu cjelinu radi zadovoljavanja širokog spektra i različitih potreba svojih korisnika. Na taj način knjižnice povećavaju kvalitetu svoga rada jer korisnici nisu ograničeni samo na fond knjižnice u sredini u kojoj se nalaze, već im je dostupan sav fond kojim knjižnice u mreži raspolažu. Tako se korisniku osigurava pristup širokom spektru znanja, a knjižnica obavlja svoju zadaću pružajući korisniku maksimalnu uslugu koju može ostvariti.

Središnja narodna knjižnica ustrojava mrežu narodnih knjižnica na svom području vodeći računa o demografskim, socijalnim i geografskim čimbenicima i tražeći da knjižničnu i drugu građu približi stanovnicima u mjestu stanovanja ili zaposlenicima u određenoj radnoj sredini.³ Središnja narodna knjižnica vodi brigu o koordinaciji knjižnične djelatnosti u općini, gradu ili županiji i na taj način međusobno povezuje knjižnice i stvara mrežu narodnih knjižnica.

Kako bi mreža narodnih knjižnica mogla što kvalitetnije funkcionirati, potrebno je da središnja narodna knjižnica surađuje s lokalnom zajednicom i njezinim ustanovama. To su ustanove koje su od kulturne, obrazovne i stručne važnosti za okolinu, a kada se svojim radom i informacijama povežu s radom središnje narodne knjižnice, čine dobrobit za razvoj znanja, kulture i obrazovanja sredine u kojoj se nalaze.

---

² Standardi za narodne knjižnice Republike Hrvatske. // Narodne novine. 58(1999.), članak 5. URL: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/270810.html> (6.8.2019.)

³ Isto, članak 10., (6.8.2019.).

Središnja narodna knjižnica mora imati odjel za odrasle, odjel za djecu i mladež, studijsku čitaonicu, čitaonicu dnevnog tiska, službu nabave i obrade knjižnične građe, informacijsku službu s korištenjem baze podataka te zavičajnu zbirku. Za korisnike mora biti otvorena šezdeset sati tjedno.⁴

Središnja narodna knjižnica nekog područja može imati svoje ogranke. Ogranak se otvara na području koje ima više od 2 500 stanovnika, a udaljenost od središnje knjižnice iznosi više od dva kilometra. U ogranku narodne knjižnice djeluju odjel za djecu i mladež, odjel za odrasle s čitaonicom i informacijska služba. Ogranak mora imati prostor, knjižnični fond i stručno osoblje u skladu sa Standardima. Ogranak je za korisnike otvoren najmanje trideset sati tjedno i također surađuje s lokalnom zajednicom i njezinim važnim i kulturnim ustanovama.

2.3 Knjižnična građa

Knjižnična građa svake, pa tako i narodne knjižnice je svaki jezični, slikovni i zvučni dokument u analognom ili digitalnom obliku informacijskog, umjetničkog, obrazovnog znanstvenog ili stručnog sadržaja, proizveden u više primjeraka i namijenjen javnosti, kao i rukopisi odnosno sva druga građa koju knjižnica posjeduje u svom fondu i stavlja na raspolaganje korisnicima.⁵ Vrlo je važno da je fond knjižnice aktualan te da sadrži podatke iz svih područja ljudskih znanja i stvaralaštva kako bi zadovoljio potrebe pojedinaca različitih interesa, kultura, obrazovanja i dobi.

Knjižnični fond općinske ili gradske narodne knjižnice mora sadržavati u broju svezaka : 45% beletristike, 25% znanstvene i popularno znanstvene literature, 27% literature za djecu i 3% priručne literature.⁶ Multimedijaska građa se u svakoj knjižnici organizira kao zasebna zbirka. Početni broj jedinica mora biti najmanje 500.⁷ Narodna knjižnica u svom fondu može imati i zbirku slikovnih i grafičkih publikacija.⁸ Svaka narodna knjižnica i njezin ogranak moraju

---

⁴ Isto. (6.8.2019.).

⁵ Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, članak 3. // Zakon.hr. URL: <https://www.zakon.hr/z/1925/Zakon-o-knji%C5%BEnicama-i-knji%C5%BEni%C4%8Dnoj-djelatnosti-2019> (20.5.2019.)

⁶ Standardi za narodne knjižnice Republike Hrvatske. // Narodne novine. 58(1999.), članak 19. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_06_58_1071.html (6.9.2019.).

⁷ Isto, članak 20., (6.9.2019.).

⁸ Isto, članak 21., (6.9.2019.).

imati određeni broj naslova tekuće periodike kao što su dnevne tiskovine, tjedni tisak te izbor iz stručne i znanstvene periodike.⁹

2.4 Knjižnično osoblje

Za obavljanje stručnih poslova u knjižnici potrebna su temeljna stručna zvanja: pomoćni knjižničar, knjižničar i diplomirani knjižničar.¹⁰ Nakon ispunjenih uvjeta i stjecanja stručnih zvanja moguće je obavljati poslove knjižničarske struke.

Broj stručnog knjižničnog osoblja u narodnim knjižnicama ovisi o broju stanovnika na području djelovanja knjižnice, broju korisnika učlanjenih u knjižnicu, broju sati otvorenosti, broju lokacija, broju odjela na pojedinim lokacijama te specijalnim zadaćama koje obavlja općinska, gradska ili županijska knjižnica.¹¹

Opći standardi za knjižnično osoblje u narodnim knjižnicama su:

- jedan diplomirani knjižničar i jedan pomoćni knjižničar na 5000 stanovnika ili,
- jedan diplomirani knjižničar, odnosno knjižničar na svakih 10 000 posuđenih jedinica ili,
- jedan diplomirani knjižničar, odnosno knjižničar na svakih 6000 jedinica u fondu ili,
- jedan diplomirani knjižničar, odnosno knjižničar na najmanje 300 do 500 članova.¹²

2.5 Prostor i oprema narodne knjižnice

Narodne knjižnice trebaju biti smještene u dijelovima grada ili naselja koje su najgušće napućeni, a imaju dobre prometne veze s drugim dijelovima grada ili naselja. Vanjskim izgledom i uočljivim natpisom narodna knjižnica mora jasno ukazivati na svoju namjenu. Zgrada knjižnice trebala bi imati svoje parkiralište kao i osiguran pristup za osobe s invaliditetom.¹³

Vrlo je važno da je prostor knjižnice zaštićen. Ta zaštita se odnosi na zaštitu od vlage, visoke temperature te jakog svjetla. Prostor knjižnice također mora imati zaštitu od krađe, požara, poplava i drugih elementarnih nepogoda.

---

⁹ Isto, članak 23., (6.9.2019.).

¹⁰ Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. // Narodne novine. 28(2011.), članak 1. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_03_28_584.html (20.5.2019.)

¹¹ Standardi za narodne knjižnice Republike Hrvatske. // Narodne novine. 58-(1999.), članak 31. URL: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/270810.html> (6.9.2019.).

¹² Isto, članak 32., (6.9.2019.).

¹³ Isto, članak 38.,(6.9.2019.)

Pod prostore narodne knjižnice spadaju i "dvorana za izložbe i druge kulturne i obrazovne aktivnosti"¹⁴, prostori za " stručni rad, tehničke poslove, garderobu, sanitarne čvorove te hodnik i stubište."¹⁵ Opremu narodne knjižnice čine namještaj i tehnička oprema knjižnice. Osnovni namještaj u knjižnici jesu: jednostrane i dvostrane police za knjige, police za časopise za djecu i odrasle, kataložni ormarići, radni stolovi i stolice, kolica za knjige, ljestve, korita za slikovnice, ormari za igračke. Namještaj mora biti funkcionalan, jednostavan za održavanje, privlačnih boja i oblika.¹⁶

Osnovnu tehničku opremu narodne knjižnice čine: telefon, telefaks, reprografska oprema, oprema za čitanje nekonvencionalnih publikacija, audio-vizualna oprema, računalna oprema i oprema za brzi prijenos podataka, računalo za edukaciju i igre, pisaci i modemi. Sva radna mjesta knjižničara moraju biti ujedno i računalni čvorovi povezani u lokalnu mrežu knjižnice.

17

2.6 Pravila korištenja usluga narodne knjižnice

Pravila korištenja knjižnice i njezinim uslugama uređuje se "pravilima o radu knjižnice koja uz suglasnost matične službe donosi upravno vijeće, odnosno ravnatelj knjižnice."¹⁸ Pravo korištenja usluga knjižnice imaju svi stanovnici područja na kojem se knjižnica nalazi pod uvjetom da su članovi knjižnice.

Narodna knjižnica i njezini ogranci moraju imati svoje radno vrijeme koje su dužne prilagoditi korisnicima koje opslužuju te moraju biti otvorene za javnost. Knjižnica mora biti otvorena za javnost radnim danom u vrijeme kada je najveći dio korisnika može posjetiti. Knjižnica mora biti otvorena i subotom.¹⁹

Najveći dio knjižnične građe posuđuje se korisnicima, a dio treba biti dostupan za korištenje u čitaonici, dok građu kojom knjižnica ne raspolaže, treba osigurati svojim korisnicima putem međuknjižnične posudbe.²⁰ Narodne knjižnice trebaju svojim korisnicima osigurati pristup

---

¹⁴ Isto, članak 40., (6.9.2019.).

¹⁵ Isto, članak 40., (6.9.2019.).

¹⁶ Standardi za narodne knjižnice Republike Hrvatske, članak 41. // Narodne novine. 58/1999. (6.9.2019.).

¹⁷ Isto, članak 43., (6.9.2019.).

¹⁸ Isto, članak 45.,(6.9.2019.).

¹⁹ Isto, članak 47., (6.9.2019.).

²⁰ Isto, članak 48., (6.9.2019.).

bazama podataka i mreži knjižnice te svim bazama podataka dostupnih preko globalnih elektronskih mreža. ²¹

Narodna knjižnica je dužna statistički pratiti posudbu knjižnične građe i korištenje svojih usluga, tražiti povrat informacija od korisnika, redovito provoditi istraživanja potreba stanovnika područja na kojem djeluje, kao i razinu kvalitete svojih usluga. ²²

Članarina za korištenje građe u narodnim knjižnicama iznosi 50 kuna. Iako IFLA-ine smjernice navode kako bi usluge knjižnice u načelu trebale biti besplatne u mnogim zemljama, pa tako i u našoj članarina se naplaćuje na godišnjoj razini.

---

²¹ Isto, članak 49., (6.9.2019.).

²² Isto, članak 52., (6.9.2019.).

3. Knjižnice grada Zagreba

Knjižnice grada Zagreba suvremeno su organizirana mreža narodnih knjižnica, najveća među narodnim knjižnicama u Hrvatskoj²³ i jedna od najvećih kulturnih ustanova u gradu Zagrebu. Povijest ustanove seže u 1907. godinu kada je osnovana Gradska knjižnica, jedna od najstarijih kulturnih ustanova u gradu Zagrebu i jedna od prvih narodnih knjižnica u Hrvatskoj.²⁴

Bogate zbirke knjiga, novina, časopisa i druge građe izrasle su iz fonda nastalog darivanjem uglednih građana, poznatih književnika, kulturnih i znanstvenih djelatnika od kojih su najpoznatiji Vjekoslav Klaić, August Harambašić i Velimir Deželić. Zgrada Gradske knjižnice najprije je bila smještena na Kamenitim vratima, potom je 1937. godine preseljena u Novinarski dom, a 1995. godine u Starčevićev dom na Starčevićevom trgu.²⁵

Slika 1 Gradska knjižnica na Starčevićevom trgu

²³Bastić, D. Knjižnice grada Zagreba : najveći knjižnični sustav u Hrvatskoj. // Tematski blok KGZ-a. br. 61, prosinac 2013.

²⁴ Hebrang Grgić, I. Kratka povijest knjižnice i nakladnika. // Zagreb : Naklada Ljevak, 2018.

²⁵ Bastić, D. Knjižnice grada Zagreba. // Knjižnice grada Zagreba, Zagreb, 2004.

Važan događaj za Gradsku knjižnicu bilo je obilježavanje 90. obljetnice 1997. godine kada je Dragutin Tadijanović kao najstariji član Gradske knjižnice postao njezin kum.

Od svojih početaka do danas Gradska knjižnica ostvaruje svoju osnovnu zadaću za koju se smatra da je prvo pravilo knjižnice, a zabilježeno je 1908. godine i glasi: " Knjižnica je slobodna, javna i moderna biblioteka, osnovana i uređena za sve slojeve pučanstva grada Zagreba."²⁶

Uz Gradsku knjižnicu i Knjižnica Božidara Adžije smatrana je najstarijom ustanovom u Zagrebu, a pripajanjem tih dviju knjižnica smatra se da je postavljen temelj za izgradnju danas najveće mreže narodnih knjižnica u Hrvatskoj. Do cjelovitog ostvarivanja ideje došlo je 2007. godine kada je dovršena integracija mreže narodnih knjižnica grada Zagreba.²⁷

Jezgru mreže Knjižnice grada Zagreba danas čine Gradska knjižnica i knjižnica Božidara Adžije, koje čine središte organizacijske jedinice Knjižnice grada Zagreba, koja okuplja još dvanaest područnih knjižnica s mrežom od dvadeset sedam ogranaka na ukupno četrdeset i dvije lokacije, bibliobusnu službu s dva bibliobusa i 73 bibliobusna stajališta u gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji.²⁸

Prema podacima iz 2013. godine Knjižnice grada Zagreba u svom fondu imale su 2 500 000 jedinica građe koje je 2012. godine koristilo 133 975 članova.²⁹

Da bi se približile svojim korisnicima, ali i svim građanima te ih privukle u svoje prostorije kako bi širile svoju zadaću informiranja, promicanja kulture čitanja, obrazovanja, ali i kulturno obogatili duh svakog pojedinca potrebno je da knjižnice stalno osluškuju svoje građane i njihove interese i potrebe. Da bi ostvarili što kvalitetniji odnos spram korisnika i građana, potrebno je da knjižnice osluškujući što građani žele i što im treba, organiziraju različite programe kojima bi se približili što većem broju korisnika sa što raznovrsnijim interesima. Kako bi se to ostvarilo, Knjižnice grada Zagreba osnivaju svoj prvi program namijenjen svim korisnicima bez razlike. Program podrazumijeva različite aktivnosti iz područja umjetnosti, kulture i obrazovanja koje zanimaju korisnike, a takvim programima želi se odmaknuti od samo pukog posuđivanja građe korisnicima već im pružiti mogućnost

---

²⁶ Deželić, V. O evoluciji modernih slobodnih knjižnica : knjižnice slobodnog i kraljevskog glavnog grada Zagreba. Zagreb : Tiskara hrvatskog katoličkog tiskovnog društva, 1908. Str. 38.

²⁷ Belan-Simić, A.; Đukec Kero, I. Strateško planiranje i javnozagovaračke aktivnosti Knjižnica grada Zagreba. // Vijesnik bibliotekara Hrvatske 58, 1/2(2015), str. 31.

²⁸ Knjižnice grada Zagreba URL:<http://www.kgz.hr/hr/o-nama/misija-vizija-i-strategija/222>, (7.3.2016.).

²⁹ Bastić, D. Knjižnice grada Zagreba : najveći knjižnični sustav u Hrvatskoj // Tematski blok KGZ-a, br. 61, prosinac 2003.

usvajanja novih znanja, spoznaja i doživljaja u svojim prostorijama. Tako je 1995. godine počela s održavanjem tribina Književni petak, čiji je prvi gost bio Vladan Desnica, a koja se održala i do današnjih dana.³⁰

Jedan od važnijih projekata koji ima veliku ulogu u informiranju građana je i Kalendar godišnjica. To je" baza podataka što se od 1987. godine izrađuje u Knjižnicama grada Zagreba, a sadrži više od 2800 zapisa o zbivanjima i osobama koje su na različite načine obilježile povijest. Za traženu godinu omogućuje ispis godišnjica na osnovi petogodišnjeg razdoblja, a svi se podatci unutar jedne godine mogu pregledavati po mjesecima, abecednim i kronološkim slijedom. Kalendar godišnjica je od 1995. do 2001. godine izlazio kao tiskana publikacija, a od 2003. je dostupan kao baza podataka na mrežnim stranicama KGZ-a."³¹

Godine 1995. pokrenut je i projekt Mjesec hrvatske knjige, a slijedili su ga također zanimljivi projekti kojima se nastoji zainteresirati građane i probuditi zanimanje za knjige, kulturu i umjetnost. Neki od projekata i usluga koji su se održali do danas su:

- **Knjigom do krova:** mreža knjižnica za osnaživanje beskućnika. Projekt kojim se želi doprijeti do socijalno osjetljivih skupina, integrirati ih u društvo i pružiti im mogućnost stjecanja novih znanja, osobnog kulturnog razvitka, informiranja o aktualnostima te mogućnost osobnog zadovoljstva koje donosi čitanje. Knjigom do krova jedan je od projekata Knjižnice grada Zagreba koji se zalažu za načelo jednakih mogućnosti i pristupu informacijama, znanjima i kulturnim dobrima. Projekt je nastao na temelju programa podrške beskućnicima koji se od 2009. godine odvijaju u KGZ u suradnji s Volonterskim centrom Zagreb.³²
- **Digitalizirana zagrebačka baština** projekt je digitalizacije građe iz zbirki KGZ koje čuvaju jedinstvene i vrijedne dokumente i publikacije o prošlosti Zagreba i Hrvatske koji se samo u prostorima knjižnice posuđuju za čitanje. Publikacije tematski predstavljaju razvoj grada Zagreba, istaknute pojedince i ustanove, glazbu,

---

³⁰Iz povijesti tribine Književni petak. Knjižnice grada Zagreba. URL: <http://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/iz-povijesti-tribine-knjizevni-petak/17268>, (6.8.2019.).

³¹ Kalendar godišnjica. Knjižnice grada Zagreba. URL: <http://www.kghr/Kalendar/default.aspx?oKalendaru=true>, (6.8.2019..).

³²Knjigom do krova : mreža knjižnica za osnaživanje beskućnika. Knjižnice grada Zagreba. URL: <http://beskucnik.kgz.hr/projekt/>, (6.8.2019.)

književnost, kazalište i ostale kulturne i sportske događaje koji su obilježili život Zagreba.³³

- **Pitajte knjižničare** važan je projekt koji svakom pojedincu pruža mogućnost pristupa podacima koji se nalaze u bazi podataka knjižnice. To je online referentna usluga knjižničara iz hrvatskih narodnih knjižnica.³⁴

Svjesni činjenice da se čitalačke navike i ljubav prema čitanju usvajaju od najranije životne dobi u kojoj radoznalo dijete brzo upija nova znanja i informacije KGZ svoje programe nisu usmjerile samo prema odraslim korisnicima već i prema djeci. Tako je 1993. godine utemeljen Hrvatski centar za dječju knjigu s ciljem promicanja dječje knjige u zemlji i inozemstvu. Godine 1993. utemeljena je posebna zbirka Zaštićeni fond dječje knjige koja sadrži knjige namijenjene djeci i mladeži, ilustrirane knjige i strip izdanja te hrvatska izdanja klasika dječje književnosti.³⁵

Kako bi poticale prirodno učenje djece i zanimanje za knjigu, Knjižnice grada Zagreba u svojoj organizaciji imaju odjele za djecu i mlade gdje se osim knjiga primjerenih dječjoj dobi nude i različiti programi i projekti. Osim za poticanje kulture čitanja, programi i projekti su važni kako bi se djeca zabavila te stekla pozitivan stav prema knjizi i čitanju važan za njihov budući osobni i profesionalni razvoj.

U knjižnicama grada Zagreba provode se Programi za djecu predškolske dobi, Programi za školarce do 13 godina te Programi za mlade.³⁶ Svaka knjižnica pojedinačno organizira vlastite programe i projekte prema interesima članova zajednice u kojoj se nalazi, no važniji programi koje je prihvatio veći broj knjižnica su: Nacionalni kviz za poticanje čitanja, Najčitatelj u KGZ, Knjižnica širom otvorenih vrata, Ključ do znanja, Kulturna i prirodna baština Hrvatske.³⁷

---

³³ Digitalizirana zagrebačka baština. Knjižnice grada Zagreba URL: <http://kgzdz.arhivpro.hr/?sitetext=387>, (6.8.2019.).

³⁴ Pitajte knjižničara. Knjižnice grada Zagreba URL: <http://www.knjiznica.hr/pitajte-knjiznicare/> (6.8.2019.).

³⁵ Bastić, D. Knjižnice grada Zagreba // Knjižnice grada Zagreba, Zagreb, 2004.

³⁶ Programi za djecu i mladež. Knjižnice grada Zagreba URL: <http://www.kgz.hr/hr/za-djecu-i-mlade/programi-za-djecu-i-mladez/1616>, (6.8.2019.).

³⁷ Isto. URL: <http://www.kgz.hr/hr/za-djecu-i-mlade/programi-za-djecu-i-mladez/1616> (6.8.2019.).

Informacijska pismenost ima vrlo važnu ulogu, kako u obrazovanju, tako i u svakodnevnom životu pojedinca. Tehnologija se ubrzano mijenja, potrebne informacije lako su dostupne putem interneta te, ako želimo ići u korak s vremenom, vrlo je važno znati gdje i kako pronaći točne i pouzdane informacije. Kako bi svojim korisnicima omogućile brži i lakši pristup potrebnim podacima, KGZ nude svojim korisnicima mnogobrojne usluge putem interneta. Na taj način korisnici mogu pratiti aktualna događanja u knjižnici, novosti vezane uz knjige, ali i potražiti pomoć djelatnika knjižnice u pronalascima informacija. Jedna od takvih usluga je i Pitajte knjižničare koja omogućuje knjižničaru i korisniku međusobnu komunikaciju i razmjenu informacija. Korisnik tako na brz i jednostavan način dolazi do potrebnih sadržaja koji su službeni i kvalitetni.

Vodeći se informacijama o bogatoj povijesti Knjižnica grada Zagreba, velikoj količini fonda koji posjeduje, zanimljivim, raznolikim i aktualnim programima i događanjima koja nude svojim korisnicima, možemo vidjeti kakvu veliku ulogu ostvaruju u cjelokupnom rastu svake individue. Idući u korak s vremenom, digitalizirajući svoju građu i čineći je dostupnom na mreži svojim građanima knjižnice ostavljaju svoj neizbrisivi trag u kulturi vremena, oplemenjuju postojeću umjetnost te omogućuju svima koji to žele jednostavan i brz pristup kulturi, umjetnosti, znanju i informacijama postajući dio cjeloživotnog obrazovanja svakog pojedinca.

4. Knjižnica Sesvete

U ovom poglavlju opisuje se povijesni i gospodarski razvoj gradske četvrti Sesvete. Opisi obuhvaćaju informacije vezane uz geografski smještaj, početke gospodarskog razvoja, te kulturni značaj navedenog kraja. Poglavlje obuhvaća i temu povijesnog razvoja knjižnice Sesvete, te informacije vezane uz područne knjižnice.

4.1 Sesvete

Sesvete sa svojim okolnim naseljima danas tvore najistočniju gradsku četvrt administrativnog područja grada Zagreba, koje se proteže 16.523,8 ha ili 165,24 km² te zauzima nešto manje od petine prostora grada Zagreba. Sa zapadne strane graniči s gradskim četvrtima Gornjom i Donjom Dubravom, na jugu s Peščenicom i Žitnjakom, na sjeveru s Krapinsko-zagorskom županijom, a na istoku sa Zagrebačkom županijom. Sesvete također obuhvaća još 36 manjih odvojenih prigradskih naselja.³⁸

Opsežna arheološka istraživanja koja vrši Muzej Prigorja Sesvete dovela su do zanimljivih informacija vezanih uz povijest ovoga kraja. U mjestu Kuzelin pronađeni su predmeti iz svakodnevne uporabe kao što su: prstenje, novac, keramičke i brončane posude te vojnički noževi koji datiraju u srednji vijek. Ti podaci su vrlo zanimljivi jer navode na razmišljanje kako je ovaj prostor bio vrlo rano naseljen. Smatra se da se od ranog srednjeg vijeka život odvijao u okviru seljačkih zajednica-zadruga. U ravničarskom dijelu zaselci su veći sa tipičnim drvenim prizemnicama od hrastovih i kestenovih planjki, najčešće s pristupnim trijemom, dok su u brdovitom dijelu nepravilna kućišta prilagođena konfiguraciji terena.³⁹

Naziv naselja Sesvete prvi se puta spominje uz naziv područja Sesevskog prigorja koji se pod tim imenom prvi puta u pisanim povijesnim izvorima spominje u povelji kralja Karla Roberta 1328. godine. Zbog prirodnih osobina ovoga prostora i vrlo dobre prometnice koja prolazi kroz Zagreb intenzivno naseljavanje ovog prostora počinje već krajem 12. stoljeća. Sela i naselja ovdje su se smjestila na uskom brežuljkastom pobrđu te širokoj ravnici oko Save.

Današnje mjesto Sesvete u 13. i 14. stoljeću nalazilo se na međama kaptolskog posjeda koji se u povijesnim izvorima naziva Terra casina. Taj posjed prvi se put spominje u ispravi kralja Andrije 1217. godine. Same Sesvete su se smjestile na raskrižju dviju vrlo važnih prometnica

---

³⁸Sesvete // Wikipedia slobodna enciklopedija. URL: <https://hr.wikipedia.org/wiki/Sesvete>, (6.9.2018.).

³⁹Nadu, M. 7 stoljeća Seseveta : 1328.-1995. //Muzej Prigorja Sesvete. Sesvete. 1995.

onog vremena i povijesni izvori spominju ga vrlo rano u Statutu Zagrebačkog Kaptola 1334. godine.

Ime Sesevete dobivaju 1897. godine.⁴⁰

Slika 2 Razglednica Seseveta s početka 20. stoljeća.

Veliki gospodarski razvoj koji se događao kroz stoljeća te omogućio je Sesevetama da se iz seoskog razvije u gradsko naselje, budući da se u njima danas 97 % stanovnika bavi nepoljoprivrednim djelatnostima.⁴¹ Osim bogate povijesti i gospodarstva Sesevete su mjesto koje ima svoj kulturni značaj, a ono seže duboko u povijest gdje se mogu pronaći pisani tragovi iz 14. stoljeća.

Prva ustanova koja je okupljala građane na jednom mjestu bila je crkva Svih Svetih. Najstariji povijesni izvor koji govori o postojanju crkve je kupoprodajni ugovor iz 1315. gdje se navodi postojanje crkve. Još jedan dokaz o postojanju crkve je skupna povelja iz 1328. koju je kralj Karlo Robert izdao Zagrebačkoj crkvi i njome potvrdio vlasništvo crkve nad svim posjedima

⁴⁰Isto.

⁴¹Sesevete : satelitski grad // Sesevetski glas. 1, 3(2004.) Autor nepoznat.

koje je crkva tada dobila kupovinom ili poklonom.⁴² Iz ovih dokumenata mogu se potvrditi sigurni dokazi da je crkva u Sesvetama prva građevina s društvenim i kulturnim značajem koja se spominje. No, poznat je i podatak o imenu najstarijeg župnika u crkvi Svih Svetih koji se u povijesnim pisanim izvorima pojavljuje 1363. godine.⁴³

Izgledom današnja crkva Svih Svetih počela se obnavljati 1766. godine. U povijesnim izvorima opisuje se kao prostrana, čitava pokrivena crijepom s dva tornja nad glavnim vratima. Na vrhu tornjeva su majstorski postavljene lukovice prekrivene crvenom šindrom. Svetište crkve je okruglog oblika, oslikano različitim likovima iz starog i novog zavjeta.⁴⁴ Smještena na brežuljku u samom centru Sesveta, odmah uočljiva svakom prolazniku, predstavlja povijest i kulturu mjesta te podsjeća na daleku prošlost koja opisuje duh Sesveta.

Slika 3 Crkva Svih Svetih Sesvete

Naseljavanjem Sesveta crkva postaje premala za velik broj vjernika koji je pohode pa 1999. godine počinje izgradnja pastoralnog centra smještenog u neposrednoj blizini crkve. Ustanova od velikog značaja za razvoj cijelog kraja je škola koja je otvorena 1864. godine u mjesecu prosincu. Prvi učitelj bio je Franjo Ivoš, dok je u školu bilo upisano svega 67 učenika.⁴⁵ Povećanjem broja stanovnika Sesveta javlja se potreba za još jednom školom budući da raste broj učenika, ali je druga škola sagrađena u Sesvetama tek 1975. godine.

⁴² Nadu, M. Župna crkva Svih Svetih u Sesvetama // Povijesne crkve i kapele u sesvetskom prigorju. Dekant Vugrovečki, Muzej prigorja Sesvete, 1994., str. 5.

⁴³ Isto str. 5.

⁴⁴ Nadu, M. 7 stoljeća Sesveta : 1328.-1995. // Muzej prigorja Sesvete. Sesvete. 1995.

⁴⁵ Isto.

U današnje vrijeme kada je Sesvete vrlo napučeno i naseljeno mjesto, ono ima 10 redovnih osnovnih škola koje spadaju pod njihov djelokrug.⁴⁶ Jedno od najvećih kulturnih središta Sesveta svakako je muzej Prigorja. Njegova povijest započinje prije trideset godina otkrićem jednog arheološkog lokaliteta na brijegu Kuzelin. Skupština općine Sesvete podržala je predložena istraživanja navedenog lokaliteta pa se javlja potreba za osnivanjem Zavičajnog muzeja. Muzej se smjestio u zgradi Kurije zagrebačkog Kaptola iz 18. stoljeća koja je danas zaštićeno kulturno dobro.⁴⁷ Muzej svojim izložbama i postavom prikuplja, njeguje i čuva baštinu sesvetskog kraja kako bi svojim stanovnicima omogućio uvid u najstarije podatke, predmete i umjetnine i približio im kulturnu baštinu mjesta u kojem žive. Tako muzej posjeduje arheološku, povijesnu, etnografsku i likovnu zbirku.⁴⁸

Među najznačajnije primjerke arheološke zbirke spadaju artefakti iz bakrenog doba, predmeti iz svakodnevnog života kasnog brončanog doba te keramika i srebrni novac iz mlađeg željeznog doba. U mjestima Vugrovec, Moravče i Glavnica Donja pronađene su građevine iz rimskog doba poznate kao ladanjska i gospodarska zdanja.⁴⁹ Takvi pronalasci vrlo su bitni za povijest sesvetskog kraja jer nam ukazuju na ranu prisutnost stanovnika na ovom području. Uz povijesni značaj zbirka nudi svakom građaninu da se upozna s kulturom svoga kraja i načinom na koji su živjeli naši preci. Povijesnu zbirku čini dvadesetak eksponata značajnih za početak nastajanja Sesveta. Zbirku čine: kaptolska povelja o dodjeljivanju predjela u vlasništvo, potvrdu zagrebačkog kaptola o dodjeljivanju zemljišta te brojne druge.⁵⁰

Etnografska zbirka prikuplja predmete koji su pripadali životu i radu ruralnog stanovništva. Sadrži 2500 predmeta, od kojih su najstariji i najrjeđi s početka 20 stoljeća.⁵¹ Muzej se također ponosi i zbirkom rijetkih fotografija koje prikazuju život Sesvećana u određenom dobu. Likovna zbirka sadrži preko 200 likovnih djela koja su napravili sesvetski likovni umjetnici ili umjetnici koji su gostovali u galeriji. Dio muzeja je i galerija Kurija koja izlaže brojna likovna umjetnička djela.⁵² Spominjući likovnu zbirku važno je spomenuti kako je sesvetski kraj

---

⁴⁶ Osnovne škole grada Zagreba. Grad Zagreb službene stranice. URL: <http://www.zagreb.hr/default.aspx?id=5790> (6.9.2019.).

⁴⁷ O muzeju. Muzej prigorja. URL: <http://www.muzejprigorja.hr/o-muzeju.html> (6.9.2019.).

⁴⁸ Muzej prigorja URL: <http://www.muzejprigorja.hr/index.html> (6.9.2019.).

⁴⁹ Arheološka zbirka. Muzej prigorja. URL: <http://www.muzejprigorja.hr/arheoloska-zbirka.html> (6.9.2019.).

⁵⁰ Povijesna zbirka. Muzej prigorja. URL: <http://www.muzejprigorja.hr/povijesna-zbirka.html>, (6.9.2019.).

⁵¹ Etnografska zbirka. Muzej prigorja. URL: <http://www.muzejprigorja.hr/etnografska-zbirka.html>, (6.9.2019.).

⁵² Likovna zbirka. Muzej prigorja. URL: <http://www.muzejprigorja.hr/likovna-zbirka.html>, (6.9.2019.).

iznjedrio i brojne likovne umjetnike od kojih su poznatiji: Ivica Fišter, Vinko Fišter, Branko Kelčec, Zlatko Potočki i brojni drugi.⁵³

Vrlo važan podatak kojim se Sesvećani veoma ponose je i činjenica da je poznati zagrebački pjesnik i pisac August Šenoa Sesvete spominjao u svom djelu Diogeneš.⁵⁴ Time se Sesvete pojavljuju i u književnosti što je vrlo važno za kulturu mjesta. No, jedan vrlo poznati pjesnik rodom dolazi iz sesvetskog kraja i služi kao ponos u širenju kulture i umjetnosti mjesta. On je Dragutin Domjanić, rođen u selu Adamovec u blizini Sesveta koji je svojim radom promicao kajkavski jezik i ljubav prema rodnom kraju.

Danas se u Sesvetama njeguje tradicija i kultura, a broj ustanova koje ostvaruju tu ulogu znatno se povećao u odnosu na prošlost. Osim škole, muzeja i crkava, tu je i knjižnica sa svoja tri ogranka i Narodno Sveučilište koje nudi svojim građanima Centar za obrazovanje i Centar za kulturu. U Centru za obrazovanje organiziraju se različiti programi za sve uzraste, tečajevi te edukativni programi. Centar za kulturu nudi kulturno umjetničke programe kao što su predstave za djecu i odrasle, koncerte, izložbe, radionice te filmski program.

Neki od projekata koji promiču umjetnost i kulturnu baštinu su: Dječji zbor Mali Sesvećani, Dramski studio Sesvete, Baletna početnica-plesne radionice za djecu te Etno kutak.⁵⁵ Kako bi oživjeli nekadašnje običaje i sačuvali uspomenu na starine, na području Sesveta djeluje velik broj Kulturno- umjetničkih društava koji svojim radom čuvaju kulturu ovoga kraja.

4.2 Povijest knjižnice Sesvete

Knjižnica Sesvete osnovana je 1956. godine kao samostalna knjižnica namijenjena za pružanja usluga korisnicima na području Sesveta. Kroz godine mijenjala se od prvobitne samostalne knjižnice, do knjižnice u sustavu koja djeluje u sklopu Narodnog Sveučilišta Sesvete od 1972. Do 1986. godine, te do područne knjižnice u mreži Knjižnica grada Zagreba čijom članicom postaje 1986. godine.⁵⁶ Knjižnica Sesvete i danas je dio Knjižnica grada

---

⁵³ Nadu, M. Sesvetski likovni umjetnici // Povijesne crkve i kapele u Sesvetskom prigorju. Dekant Vugrovečki, Muzej prigorja Sesvete. Sesvete. 1994., str. 30-33.

⁵⁴ Petravić, M. Mala panorama sesvetske prošlosti. // Kaj : časopis za kulturu i prosvjetu, Zagreb, 1971., br. 6, str. 50.

⁵⁵ Centar za kulturu. Narodno sveučilište Sesvete. URL: <http://www.ns-sesvete.hr/index.php>, (6.9.2019.).

⁵⁶ Bastić, D. Knjižnice grada Zagreba // Knjižnice grada Zagreba, Zagreb, 2004.

Zagreba, a proširila se i na nekoliko ogranaka: Knjižnica Dubec, Knjižnica Selčina i Knjižnica Jelkovec.

Knjižnica Selčina je prvi ogranak Knjižnice Sesvete koji je svoje prostore za javnost otvorio 1989. godine na adresi Selčina 8 kao ogranak za djecu i mlade. Knjižnica pruža usluge posudbe i rezervacije građe, savjete i pomoć pri izboru građe, ali i opće informacije koje zanimaju korisnike. Knjižnica se proteže na prostoru 111 m², a u svom fondu posjeduje 10 396 svezaka knjiga, dok se građom knjižnice služi 4838 upisanih članova.⁵⁷ Budući da je knjižnica svojom djelatnošću namijenjena djeci i mladima, svi programi i aktivnosti koje provodi prate interese i želje najmlađih te su prilagođene njihovoj dobi i mogućnostima. Svakodnevno u radno vrijeme knjižnice korisnici mogu koristiti kompjutorski kutić i društvene igre te na taj način razvijati informacijsku pismenost i međusobno se družiti i učiti kroz igru.

Aktivnosti koje knjižnica nudi svojim korisnicima su raznovrsne, od kreativnih i likovnih radionica do različitih pričaonica. Ponedjeljkom poslijepodne održavaju se školske radionice gdje učenici mogu posjetiti knjižnicu i istraživati ono što ih zanima ili imati satove lektire u dogovoru s nastavnicima. U utorak djeluje grupa Mali knjižničari koja prezentira školskoj djeci sve što se u knjižnici radi. Uče kako pronaći knjigu na polici, pretražuju katalog, a posebno ih veseli istraživanje raznih tema i uređivanje časopisa. Srijedom se održava čitaonica za najmlađe gdje se svaki tjedan priča nova priča namijenjena djeci mlađoj od 4 godine. Četvrtkom se održavaju sastanci dramske grupe, a petkom likovna radionica.⁵⁸ Knjižnica Selčina je i danas ogranak za djecu i mlade koja svojom ponudom i aktivnostima nastoji poboljšati obrazovanje djece i omogućiti im slobodan pristup znanju.

---

⁵⁷ Knjižnica Selčina. Knjižnice grada Zagreba. URL: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-selcina/o-knjiznici-666/osnovni-podaci-16583/16583>, (6.9.2019.).

⁵⁸Isto. URL: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-selcina/aktivnosti-414/414>, (6.9.2019.).

Slika 4 Knjižnica Selčina

4.3 Knjižnica Dubec

Knjižnica Dubec počinje sa radom 1974. godine kao knjižnična stanica u mjesnoj zajednici, a tek 1995. postaje ogranak knjižnice Sesvete.⁵⁹ Knjižnica se nalazi u prostoru veličine 100 m² gdje pohranjuje fond od 12 595 svezaka knjiga. Knjižnica broji 1911 aktivnih članova koji godišnje posude 13 430 jedinica građe.⁶⁰

U istom prostoru nalazi se Odjel za odrasle i Odjel za djecu i mladež. Odjel za odrasle svojim korisnicima nudi mogućnost sudjelovanja u čitateljskom klubu koji se održava u centralnoj Knjižnici Sesvete, ali i u svim njezinim ograncima. Odjel za djecu i mladež svake srijede održava likovne radionice, a utorak je namijenjen za program čitanja priča pod nazivom Pričaj mi priču.

---

⁵⁹ Bastić, D. Knjižnice grada Zagreba // Knjižnice grada Zagreba, Zagreb, 2004.

⁶⁰Knjižnica Dubec. Knjižnice grada Zagreba. URL: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-dubec/o-knjiznici-632/osnovni-podaci-16578/16578>, (6.9.2019.).

Slika 5 Knjižnica Dubec

4.4 Knjižnica Jelkovec

Knjižnica Jelkovec najnoviji je osnovani ogranak Knjižnice Sesvete koji je svojim radom započeo 2012. godine. Otvorenje knjižnice bilo je od velikog značaja za mjesto i kulturu jer se njezinim otvaranjem obilježila 105 obljetnica Gradske knjižnice, kao najstarije narodne knjižnice grada Zagreba.⁶¹

Knjižnica je smještena u novoizgrađenom objektu koji se prostire na 900 m² i četiri etaže. U podzemnoj se nalazi spremište za knjige i multimedijalna dvorana, u prizemlju je prijemni informacijski pult, na prvom katu Odjel za djecu i mlade, a na drugom katu Odjel za odrasle korisnike. Odjel za djecu i mlade broji 7154 svezaka knjiga, dok Odjel za odrasle ima 17 426 svezaka knjiga. U fondu knjižnice nalazi se također 1494 jedinica neknjižne građe.⁶² U knjižnici se može sudjelovati u brojnim aktivnostima kako za djecu tako i za odrasle. Djeca u

---

⁶¹Knjižnica Jelkovec. Knjižnice grada Zagreba. URL: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-jelkovec/o-knjiznici-7117/o-knjiznici-28587/28587>, (6.9.2019.).

⁶² Isto. URL :<http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-jelkovec/o-knjiznici-7117/o-knjiznici-28587/28587> (6.9.2019.).

prostoru knjižnice mogu sudjelovati u likovnim radionicama, pričaonicama priča, društvenim igrama, putopisnim radionicama i učenju engleskog jezika.

Odraslima se nudi vrlo atraktivna šahovska radionica koja se održava svakog drugog četvrtka, potom radionica informacijske i informatičke pismenosti te čitateljski klub gdje se jednom mjesečno razgovara o knjizi koju su korisnici za taj mjesec izabrali i pročitali.⁶³

Slika 6 Knjižnica Jelkovec

5. Prostorno uređenje i organizacija poslova unutar knjižice Sesvete

U ovom poglavlju se opisuje kako je izgledao prostor knjižnice Sesvete kada je počela sa radom kao samostalna knjižnica, te kako izgleda danas. U poglavlju se također navodi na koji način funkcionira unutarnje poslovanje knjižnice. Koliki je bio broj članova i zaposlenika nekad i sad, te kako se razvijao i povećavao fond knjižnice od osnutka pa do danas.

---

⁶³ Knjižnica Jelkovec. Knjižnice grada Zagreba. URL: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-jelkovec/aktivnosti-7837/aktivnosti-za-odrasle-12175/12175> (6.9.2019.).

5.1 Prostor knjižnice Sesvete

Knjižnica Sesvete osnovana je 1956. godine kao samostalna knjižnica, a smještena je bila u zgradi Kurije na adresi Trg Dragutina Domjanića 5. Zgrada Kurije datira iz 18. stoljeća i najprije je pripadala zagrebačkom Kaptolu.⁶⁴ Pedesetih godina prošloga stoljeća u njezinim prostorijama smjestila se knjižnica koja je 1964. godine zbog nedostatnog prostora preseljena u novi prostor u zgradi kulturnog centra na Trgu Dragutina Domajnića 6.⁶⁵ Taj prostor od samih početaka također stvara problem zbog manjka prostora jer iznosi svega 82 m².

Problem se pokušao riješiti na taj način da se 1989. godine otvara ogranak za djecu i mladež na novoj adresi Selčina, veličine 54 m², a samim time knjižnica bi imala više prostora za građu namijenjenu korisnicima odrasle dobi.

Slika 7 Zgrada Kurije u čijim je prostorijama bila smještena knjižnica

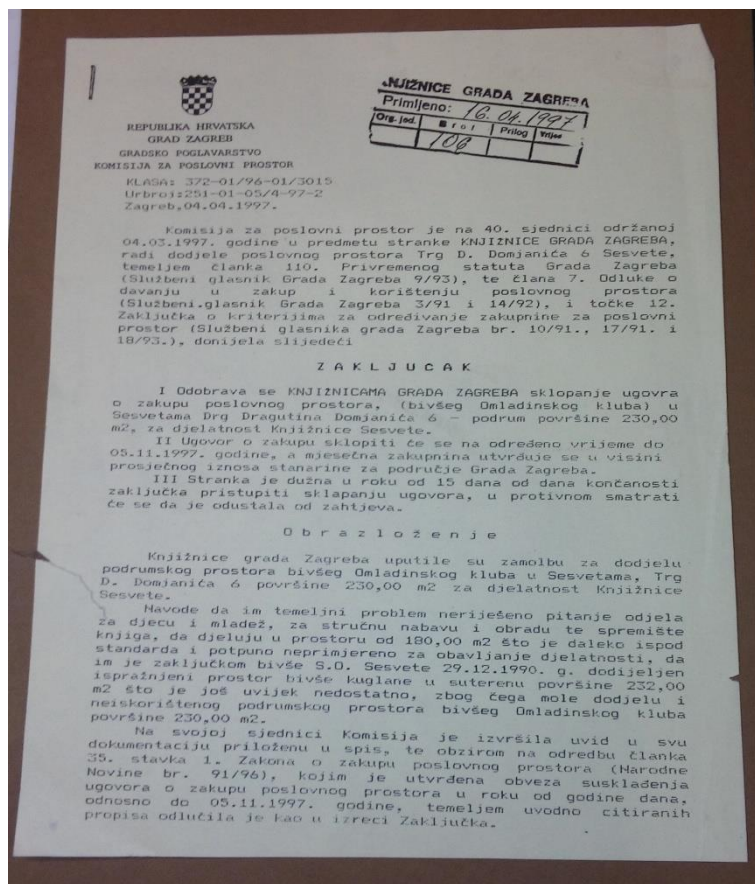
Iako je knjižnica dobila na prostoru odvojivši prostor za djecu i prostor za odrasle, veličina knjižnice nije odgovarala potrebama fonda. Broj građe je bio velik s obzirom na smještajne mogućnosti te su prostorije knjižnice i dalje nedostatne da bi pohranile postojeću građu.

Knjižnica kroz godine i dalje proširuje svoj prostor i 1990. godine dobiva na korištenje ispražnjen prostor bivše kuglane površine 232 m².

⁶⁴ O muzeju. Muzej prigorja. URL : <http://www.muzejprigorja.hr/o-muzeju.html> (6.8.2019..).

⁶⁵ Knjižnica Sesvete. Knjižnice grada Zagreba. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/o-knjiznici-417/osnovni-podaci-16584/16584> (6.8.2019.)

Problem nedovoljnog prostora i dalje muči knjižnicu jer se fond namijenjen za djecu i mladež povećava, javlja se problem nedostatnog prostora za stručnu nabavu i obradu, te za spremište knjiga. Iako knjižnica tada djeluje u prostoru od 180 m² on je i dalje ispod standarda i neprimjeren za obavljanje knjižnične djelatnosti. Kako bi se što bolje pokušao riješiti taj problem 1997. godine grad Zagreba odobrava zakup poslovnog prostora na adresi Trg Dragutina Domjanića 6 (prostor Omladinskog kluba) za djelatnost Knjižnice Sesvete. To je podrumski prostor površine 230 m² koji knjižnica dobiva na korištenje.⁶⁶

Slika 8 Rješenje o zakupu i korištenju poslovnog prostora knjižnici Sesvete iz 1997. godine

Nakon što knjižnica dobiva na korištenje i podrumski prostor svoj smještaj proteže na dva kata; na prostor manji površinom u prizemlju i prostor veći površinom u podrumu. Ulaz u knjižnicu moguć je preko zajedničkog hodnika objekta iz kojega se pristupa direktno u prizemni dio knjižnice, a stubištem u prostor u podrumu. Budući da se knjižnica tada nalazila na dvije etaže, vrlo je važno bilo funkcionalno urediti prostor i njegove cjeline. Prema projektnom programu za knjižnicu organizacija prostora podijeljena je u sljedeće cjeline:

⁶⁶ 40. sjednica Komisije za poslovni prostor grada Zagreba // Gradsko poglavarstvo. Zagreb. 1997.

- Ulaz i prijem korisnika gdje se nalazio pult za posudbu i informiranje korisnika te kompjutor gdje se moglo vršiti pretraživanje na dva stola. Ulazni prostor sadržavao je i kataložni ormar sa 42 ladice (30 za odrasle i 12 za djecu).
- Odjel za predškolski uzrast djece sadržavao je AV ormar, police za didaktičke igračke, police i korita za slikovnice te stolove i stolice kako bi se djeci omogućilo korištenje ponuđene građe.
- Odjel za djecu do osmog razreda imao je police s pet redova kapaciteta 15 000 svezaka, police za dječje časopise kapaciteta 10 naslova, tri stola za kompjutorske igre i ormare za AV građu.
- Odjel za odrasle imao je 6 redova policica s približno 30 000 svezaka.
- Studijska čitaonica sadržavala je stol informatora, police za priručnike sa staklom za 1500 svezaka te police i ormare za zavičajnu zbirku. Također je na korištenje nudila osam stolova sa šesnaest sjedećih mjesta.
- Spremište knjiga imalo je police za građu kapaciteta otprilike 10 000 knjiga te tri stola za rad informatora.
- Obrada knjiga i soba ravnatelja sadržavala je police za knjige, matični katalog sa 70 kataložnih ladica te dva stola za rad na obradi knjiga.
- Čitaonica tiska i galerija imale su police za časopise kapaciteta 20 naslova časopisa i 10 naslova novina, tri stola na rasklapanje s dvanaest stolica te dva stola za multimediju. Odjel je sadržavao i šine za vješanje slika te postamente za izložbe.
- Prostor knjižnice podrazumijevao je još i sanitarne prostorije i radnu sobu.⁶⁷

Knjižnica danas djeluje u adaptiranom prostoru od 871 m² koji je namijenjen korisnicima svih uzrasta od djece do odraslih koji imaju na raspolaganju oko 25000 svezaka knjiga, dok u studijskoj čitaonici mogu koristiti oko 1000 svezaka priručne literature.⁶⁸ Prostor prizemlja prenamijenjen je u galeriju.

Knjižnica Sesvete smještena je u samom centru općine gdje je ostvarena vrlo dobra povezanost s ostalim pripadajućim dijelovima Sesveta. Nalazi se u samoj staroj jezgri na glavnom trgu gdje se još nalaze i druge kulturno važne ustanove za Sesvete, poput crkve i muzeja. Knjižnica ima parking i stalak za bicikle te osiguran pristup za osobe s invaliditetom.

⁶⁷ Projektni program za knjižnicu Kgz Sesvete

⁶⁸ Knjižnica Sesvete. Knjižnice grada Zagreba. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/o-knjiznici-417/417> (6.8.2019.).

Slika 9 Zgrada Knjižnice Sesvete danas

Knjižnica je prostorno organizirana po odjelima koji čine: odjel za odrasle, odjel za djecu i mladež, čitaonica i galerija te odjel nabave i obrade knjiga i ostale knjižnične građe. Odjel za odrasle sadrži građu beletristike, znanstvenu i stručnu literaturu, nudi mogućnost korištenja čitaonice te privlači korisnike u svoje prostore različitim programima.

U Odjelu za djecu i mladež osim posudbe knjiga i slikovnica moguće je ostvariti i kontinuirani rad s djecom. Tako se ponedjeljkom od 10 sati može sudjelovati u likovnim radionicama čiji je program namijenjen razvijanju vizualne kulture, stvaranju dobrog ozračja za slobodno izražavanje i poticanje kreativnosti. Utorak je namijenjen za posjetu djece vrtića i škola za koje se pripremaju kreativne, scenske i literarne radionice. Srijeda u 10 sati rezervirana je za Pričaonicu. Pričaonica je namijenjena djeci predškolske i niže osnovnoškolske dobi kroz koju mogu istraživati i čitati slikovnice. Čitanjem slikovnica često

se obrađuju problemske teme za djecu kao što su različitosti, propitivanje osjećaja, nove situacije kojima se djeci olakšava prihvaćanje i rješavanje problema. Odjel za djecu i mladež sadrži i roditeljski kutak koji je opremljen zbirka knjiga i priručnika koji nude savjete o odgoju djece, a tamo se također mogu naći i konkretni primjeri dječjih igara, bajki i priča te različite aktivnosti primjerene dobi djeteta. Prema interesu roditelja mogu se organizirati i predavanja iz pedagogije, obiteljske psihologije i roditeljstva.

Odjel za djecu i mladež svojim najmlađim korisnicima omogućuje i korištenje multimedijalnog kutka svakog radnog dana, osim u vrijeme održavanja radionica. Tako djeca mogu od najranije dobi stjecati informacijsku i informatičku pismenost. U prostoru odjela za djecu nudi se i dječja čitaonica u kojoj se djeca mogu svakodnevno služiti enciklopedijama, leksikonima, priručnicima za lekturu, a također i prelistati prigodne časopise kao što su: Radost, Smib, Prvi izbor, Mak, Modra lasta, Zvrk i Drvo Znanja.

Slika 10 Odjel za djecu knjižnice Sesvete

Prostor knjižnice je važan za organizaciju rada i pružanje svojih usluga. Prostor mora biti funkcionalan, jednostavan za korištenje i snalaženje korisnika te stvarati toplu atmosferu u kojoj će se korisnici osjećati ugodno i poticajno. Objekt knjižnice Sesvete ispunjava sve navedene zahtjeve i u svojim prostorima s lakoćom ostvaruju zadaće knjižnice i pruža usluge

koje su važne za kvalitetan rad knjižnice, ali i zadovoljstvo korisnika. Namještaj knjižnice je funkcionalan za korištenje, a svi odjeli su jasno istaknuti i obilježeni.

Knjižnica u svojim prostorima pruža usluge posudbe građe koju nudi kroz Odjele za odrasle te djecu i mladež. Osim posudbe građu je moguće i rezervirati. U prostoru knjižnice omogućava se korištenje priručne i zaštićene građe nudeći korisnicima na raspolaganje prostor studijske čitaonice. U njoj je moguće pročitati dnevni tisak, časopise za djecu i odrasle. U prostoru knjižnice osigurano je mjesto i za informacijsku službu koja korisnicima pruža opće informacije, ali i odgovara na različite tematske zahtjeve. Cilj djelatnika informacijske službe je zadovoljiti potrebe korisnika za traženom građom, ali i pružiti pomoć te savjetovati korisnika o građi koja bi ga mogla zanimati. Na taj način ostvaruje se međusobni odnos komunikacije i povjerenja između knjižničara i korisnika koji je ključan za kvalitetno poslovanje knjižnice i njezinu svrhu u zajednici u kojoj se nalazi. Multimedijalni kutak također ima svoje mjesto u prostoru knjižnice i omogućava korisnicima korištenje Interneta.

Slika 11 Odjel knjižnice za odrasle danas

Usporedbom nekadašnjeg i današnjeg prostora vidi se kako je knjižnica reorganizirana i prilagođena da bi bila što funkcionalnija i prihvatljivija za korištenje svojim korisnicima.

Cjelokupno poslovanje je kompjutorizirano, a odjeli u kojima su se nekad ručno obrađivali podatci i građa sada su prenamijenjeni i maksimalno iskorišteni za izlaganje što većeg broja građe i prostora u kojem se korisnici mogu komotno služiti njome. Cilj je bio što više iskoristiti prostor kako bi bio u službi korisnika i građana, kako bi bio dovoljno velik da se građani u njemu osjećaju ugodno i prihvaćeno, ali i da imaju dovoljno prostora samo za sebe i potreban mir prilikom korištenje građe. Cilj prostora nije da bude svrha samom sebi, već da doprinosi zajednici u kojoj se nalazi na način da svojim korisnicima omogućuje slobodan pristup znanju i potrebnim informacijama.

5.1 Fond knjižnice Sesvete

Prvi zapisani podaci o stanju fonda javljaju se 1971. godine kada on sadrži 13 000 knjiga za odrasle i 8 200 za djecu.⁶⁹ Podaci koji sežu u povijest pokazuju kako se u knjižnici Sesvete 1974.godine nabavilo 3250 novih naslova knjiga, a 1975. godine 1954 knjiga.⁷⁰ Ti podaci govore kako dolazi do pada nabave knjiga, ali usprkos tome broj članova knjižnice se povećava i javlja se sve veći broj odraslih korisnika.⁷¹ Podaci iz 1976. godine govore kako je te godine dano na korištenje 57 181 svezaka što čini prosjek od 17 posuđenih knjiga godišnje po članu knjižnice. Prosjek posudbe je nizak, ali on je rezultat ograničenog fonda knjižnice.⁷² Godine 1976. prostor knjižnice u Sesvetama postaje i izložbeni prostor. Čitave godine održavane su tematske izložbe. Od likovnih izložaba održane su izložbe slika i grafika Vladimira Polića i Ivana Antoinje.⁷³

Zbirni podaci iz 2003. godine odnose se na knjižnicu Sesvete i njezine ogranke, Knjižnicu Selčina i Knjižnicu Dubec. Ti podaci iskazuju da je posuđeno 72 643 svezaka knjiga, 42 naslova novina i časopisa, te da knjižnice broje 15 370 članova koji su posudili 204 296 naslova knjiga.⁷⁴ Sama knjižnica Sesvete navedene godine u svom fondu ima 49 675 svezaka knjiga, 56 jedinica av i elektroničke građe, 10 naslova novina i 32 naslova časopisa⁷⁵ koji stoje korisnicima na raspolaganju.

---

⁶⁹ O našoj knjižnici, god. 1971., str. 6., članak iz arhive knjižnice Sesvete autora pod inicijalima M.S, ali nepoznate publikacije izdavanja.

⁷⁰ Bibliotečna djelatnost, god. 1976., članak iz arhive knjižnice Sesvete nepoznatog autora i publikacije izdavanja.

⁷¹ Isto.

⁷² Isto.

⁷³ isto.

⁷⁴ Bastić, D. Knjižnice grada Zagreba : Knjižnica Sesvete. // Knjižnice grada Zagreba, Zagreb, 2004.

⁷⁵ Isto.

Struktura fonda centralne Knjižnice Sesvete 2003. godine podrazumijeva:

- 1018 svezaka priručne literature,
- 11 966 svezaka znanstvene i popularno znanstvene literature,
- 27 298 svezaka lijepe književnosti i
- 10 226 svezaka dječje književnosti.⁷⁶

Zabilježeni podaci o stanju fonda knjižnice iz 2015. godine prikazuju 66 574 svezaka knjiga, nabavlja se 24 naslova periodike, dok knjižnica broji 10 857 članova koji posuđuju 101 722 jedinice građe.⁷⁷

Zadnji podaci o fondu knjižnice koje je ustupila Matična služba knjižnica grada Zagreba datiraju iz 2018. godine i prikazuju broj od 127 351 svezaka knjiga.

Porast broja svezaka iz 2018. godine u odnosu na prethodne godine rezultat je povećanja broja korisnika knjižnice. Broj korisnika iz godine u godinu raste, što zbog povećanja broja stanovnika gradske četvrti Sesvete, što zbog stalnog bogaćenja fonda knjižnice kako bi se zadovoljile potrebe širokog kruga korisnika. Raznolikost građe i sadržaja knjižnice privlači veći broj korisnika jer svatko može pronaći literaturu koja ga zanima.

5.2 Broj članova knjižnice

Prvi zabilježeni podaci o broju članova knjižnice dolaze iz 1971. godine gdje se u povijesnim zapisima navodi kako knjižnica Sesvete broji 570 odraslih pretplatnika i 850 djece⁷⁸. Iz te godine nalazi se podatak kako je najviše čitatelja koji koriste fond knjižnice među školskom djecom koja najviše čitaju školsku lektiru jer u školskim knjižnicama ima premali broj knjiga. Također je poznat podatak kako knjige posuđuje velik broj studenata iz područja ekonomije, sociologije i filozofije.⁷⁹ Težnja knjižnice u zapisanoj godini je povećanje broja odraslih korisnika koje se želi privući što većim brojem knjiga iz područja beletristike. Godine 1976. dolazi do povećanja broja članova u knjižnici te on iznosi 3 337⁸⁰. Dolazi i do porasta u broju odraslih članova što je i bio cilj knjižnice.

---

⁷⁶ Isto.

⁷⁷ Knjižnica Sesvete. Knjižnice grada Zagreba. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/o-knjiznici-417/osnovni-podaci-16584/16584> (6.8.2019.).

⁷⁸ O našoj knjižnici, god. 1971., str. 6., članak iz arhive knjižnice Sesvete, autor pod inicijalima M.S, nepoznate publikacije izdavanja.

⁷⁹ Bibliotečna djelatnost, god. 1976., članak iz arhive knjižnice Sesvete, nepoznatoga autora i publikacije izdavanja.

⁸⁰ Isto.

Sljedeći podaci koji se navode su zbirni podaci o broju članova iz 2003. godine i odnose se na Knjižnicu Sesvete i njezine ogranke Knjižnicu Selčina i Knjižnicu Dubec gdje se može iščitati da u tom razdoblju knjižnica broji 15 370 aktivnih članova.⁸¹ Podaci iz 2015. godine bilježe 10 857 članova koji posuđuju građu. Zadnji podaci ustupljeni od Matične službe knjižnica grada Zagreba prikazuju da je 2018. godine evidentirano 15 639 članova knjižnice. Stanje prijašnjih godina i sadašnje stanje ukazuje na velik rast korisnika knjižnice. U samo tri godine u knjižnicu je upisano više od 4000 novih korisnika koji ukazuju na stalnu potrebu za širenjem i bogaćenjem fonda, ali i osluškivanjem potreba i želja korisnika.

5.3 Broj zaposlenika

U povijesnim zapisima nije bilo moguće pronaći podatke o prvim zaposlenicima i njihovom broju. No usmenom predajom zaposlenika koji su proveli najduži radni vijek u knjižnici, moglo se saznati da je 1987. godine u Knjižnici Sesvete koja je već tada pripadala mreži Knjižnica grada Zagreba radilo sedmero zaposlenika, od čega su bila 2 informatora i 2 knjižničara. Danas u knjižnici Sesvete radi 37 djelatnika čija je osnovna zadaća odgovoriti na najbrži i najbolji način zahtjevima korisnika.⁸²

Tablica 1. Statistički prikaz razvoja stanja fonda, broja članova i zaposlenika knjižnice Sesvete kroz godine:

GODINA	STANJE FONDA	BROJ ČLANOVA	BROJ ZAPOSLENIKA
1971.	15.390	1.560	4
1978.	30.285	3.600	6
1988.	39.653	3.788	12
1998.	48.846	12.866	17
2008.	84.101	9.739	22
2018.	127.351	15.639	37

Tablica 1

Tablica pokazuje kako se kroz desetljeća mijenjao broj jedinica građe, članova i zaposlenika knjižnice Sesvete. Stanje fonda i broj članova godinama se povećavao ukazujući nam i na sam razvitak Sesveta kako u urbanističkom smislu povećanjem broja stanovnika, tako i u

⁸¹ Bastić, D., Knjižnice grada Zagreba : Knjižnica Sesvete. // Knjižnice grada Zagreba, Zagreb, 2004.

⁸² Knjižnica Sesvete. Knjižnice grada Zagreba. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/o-knjiznici-417/osnovni-podaci-16584/16584> (6.9.2019.).

kulturnom sve većom potražnjom i zanimanjem za knjigu. Sve veći interes za usluge knjižnice dovodile su kroz godine do njezinog širenja a samim time javila se potreba za većim brojem zaposlenika kako bi pristup korisnicima bio što kvalitetniji.

5.4 Programi

Osim svoje osnovne djelatnosti posudbe građe, knjižnice organiziraju različite kulturne i umjetničke programe kako bi približili i zainteresirali javnost za knjigu. Ti programi služe stvaranju pozitivnog i kvalitetnog odnosa između osoblja knjižnice i korisnika, ali i kako bi se promicala kultura, očuvale umjetničke vrijednosti i povećao interes za knjigu. Knjižnica nije ustanova koja služi samo pojedincima, već cijeloj zajednici i na taj način služi kulturnom bogaćenju mjesta u kojem se nalazi. Knjižnica je kulturno središte koje svojim radom i djelatnošću doprinosi očuvanju nacionalnog identiteta i kulturne baštine sredine u kojoj je smještena.

Prvi zabilježeni programi za Knjižnicu Sesvete poznati su iz 1973. godine kada se u lokalnim tiskovinama spominje književni susret s Brankom Hribarom, pjesnikom i proznim spisateljem za djecu. Djeca iz sesvetskih škola prisustvovala su susretu gdje im je pjesnik želio prenijeti poruke prijateljstva i važnosti djetinjstva koje se protežu kroz njegova djela.⁸³ Sljedeći poznati zapisi potječu su iz 1975. godine kada se također u lokalnim tiskovinama spominje održavanje manifestacije Mjesec knjige. Budući da su dvije trećine članova knjižnice bila djeca, velik dio programa bio je posvećen njima. Mjesec knjige započeo je crtanim projekcijama namijenjenim najmlađima koje su se održavale ne samo u centralnoj knjižnici Sesvete, već i u drugim mjestima općine. U matičnoj knjižnici postavljena je izložba likovnih radova djece od prvog do četvrtog razreda osnovne škole, ali i izložba crteža i grafika umjetnika Vinka Fištera. Tijekom ovog Mjeseca knjige održana je i tribina s književnikom Milivojem Matošecom, a održani su i brojni natječaji za pisane radove djece.⁸⁴

Godine 1976. u knjižnici Sesvete prvi puta kao stalni oblik rada knjižnice postao je i rad s knjižničarskom grupom te održavanje kviza natjecanja.⁸⁵ Godine 1999. knjižnica je u svojim prostorima organizirala predavanje u povodu 200. obljetnice rođenja A. S. Puškina.⁸⁶

---

⁸³ Susret s književnikom Brankom Hribarom // Sesvetske novine, IV, 36(1973.). Autor nepoznat.

⁸⁴ Mjesec knjige, god. 1975., članak iz arhive knjižnice Sesvete nepoznatog autora i publikacije izdavanja.

⁸⁵ Bibliotečna djelatnost, god. 1976., članak iz arhive knjižnice Sesvete nepoznate publikacije izdavanja.

⁸⁶ Članak iz Večernjeg lista, god. 1999., str. 56., iz arhive knjižnice Sesvete. Podaci o autoru nepoznati.

Kako je kroz godine knjižnica bogatila svoj fond i razvijala svoju djelatnost, sve veću pozornost posvećuje organizaciji različitih programa, tribina, književnih susreta, likovnih i tematskih izložaba, koncerata i slično, a sve u svrhu okupljanja korisnika i međusobnom dijeljenju novih iskustava, znanja i doživljaja.

Programi koji se danas provode u Knjižnici Sesvete:

- **Knjižnica širom otvorenih vrata** gdje knjižnica surađuje s brojnim ustanovama i na taj način želi osigurati pristup svim kategorijama društva bez obzira na razlike. Otvarajući svoja vrata knjižnica želi da se svi građani u njezinim prostorijama osjećaju prihvaćeno te da potiču osjećaj pripadanja sredini i društvu. U sklopu ovog projekta knjižnica surađuje sa sljedećim ustanovama: Centrom za rehabilitaciju Stančić, Centrom za rehabilitaciju Zagreb-dislocirana jedinica Sesvete, Udrugama DADO, DODIR, Psihijatrijskom bolnicom Sveti Ivan i HVIDR-om Sesvete.
- **65 plus** je besplatna radionica informatičkog i informacijskog opismenjivanja osoba treće životne dobi koja se održava u čitaonici knjižnice prema dogovoru. Voditelj programa je diplomirani knjižničar Zoran Roško. Cilj ovog projekta je integracija osoba treće životne dobi u društvo te pružanje mogućnosti za uključivanje u kulturna zbivanja. Posebnost ovog projekta je ta što starije osobe samostalno kreiraju program učenja i stjecanja znanja prema vlastitim interesima i potrebama.
- **Kulturni četvrtak** je najopsežniji projekt knjižnice Sesvete koji u svom programu nudi različite aktivnosti i manifestacije kojima nastoji zadovoljiti prirodnu različitost ljudskog interesa. Kulturni četvrtak pokrenut je u listopadu 2001. godine, te se održava svaki drugi četvrtak u prostoru čitaonice- galerije nastojeći programom zadovoljiti širi krug kulturnih potreba sugrađana. U sklopu Kulturnog četvrtka održavaju se predstavljanja novih knjiga, časopisa, književni susreti, tribine i predavanja, putopisna predavanja te neki zasebni projekti.⁸⁷2015. godine Kulturni četvrtak samo u prvoj

---

⁸⁷ Knjižnica Sesvete. Knjižnice grada Zagreba. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/kulturni-cetvrtak-u-sesvetama/7724> (6.8.2019.).

polovici godine nadmašio je planirani broj tribina te su umjesto njih 20 održane 33 tribine.⁸⁸

U sklopu prvog održavanja Kulturnog četvrtka ostvareno je predstavljanje romana Ambra akademika Ivana Aralice. Potom su slijedili zanimljivi gosti i tribine. Svoje knjige predstavljali su Maša Kolanović, Marijana Krmpotić, Neven Ušumović, Zorka Jekić, Renata Rade, Igor Uranić i brojni drugi. Od predavanja moglo se slušati o brojnim temama od kojih su neke govorile o hrvatskim jezičnim korijenima, identitetu hrvatskoga jezika, hrvatskoj poeziji danas i brojnim drugima. Predstavljen je i časopis za arhitekturu i kulturu ORIS, održani su književni susreti s Nevenkom Nekić te je predstavljena slikovnica Metlouška Marija Raguža.

Kulturni četvrtak iznjedrio je i neke zasebne projekte, a jedan od njih je i Sesevski pjesnički maraton.

"Sesevski maraton je jedan od projekata Kulturnog četvrtka koji je započeo 2008. godine kao Mali sesevski pjesnički maraton i od tada se održava jednom godišnje u mjesecu travnju. Sesevski pjesnički maraton je najmasovnije pjesničko okupljanje u Hrvatskoj u kojem prosječno sudjeluje 80-tak pjesnika različitih uzrasta (od srednjoškolaca do najstarijih), različitih književnih poetika, od nepoznatih do vrlo poznatih i priznatih autora na hrvatskoj književnoj sceni. Organizator i voditelj je književnik i knjižničar Ivan Babić, a kao suorganizatori se svake godine pridružuju druga pjesnička imena, udruge ili društva."⁸⁹

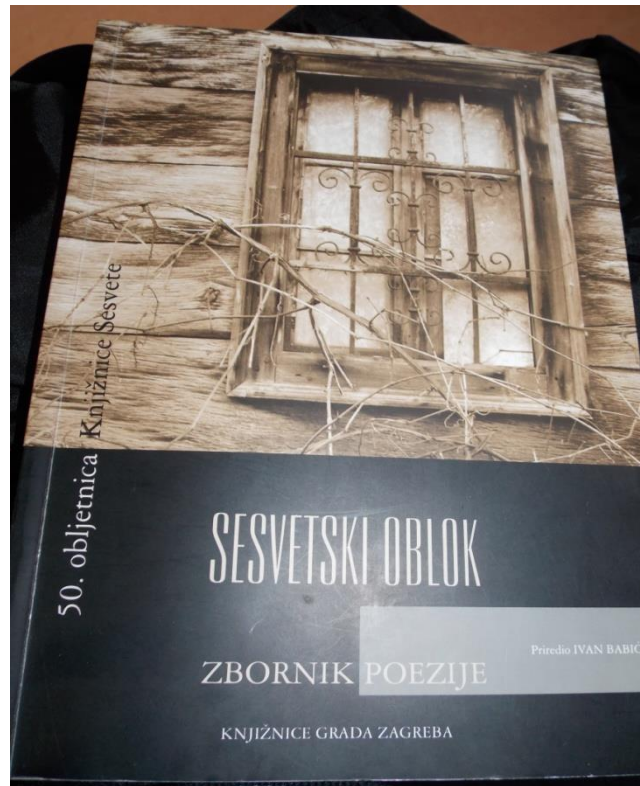
Pjesnički maraton iznjedren je u povodu 50. obljetnice knjižnice Sesevete kada je održan 100. Kulturni četvrtak i tada je prvi puta realiziran Mali pjesnički maraton. Kao rezultat takvog okupljanja objavljen je zbornik poezije Sesevski Oblok kojeg je priredio knjižničar Ivan Babić. Zbornik sadrži zbir pjesama i poezije različitih pjesnika koji je postao temelj i motivacija za održavanje budućih pjesničkih okupljanja pod imenom Sesevski pjesnički maraton.

---

⁸⁸ Obrazac izvješća o izvršavanju programa i namjenskom korištenju sredstava za razdoblje 1.1.-31-12.2015. : Knjižnična djelatnost i književni program.

⁸⁹ Knjižnica Sesevete. Knjižnice grada Zagreba. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesevete/kulturni-cetvrtak-u-sesevetama/sesevski-pjesnicki-maraton/7725> (6.8.2019.).

Sesvetski pjesnički maraton do danas je održan 9 puta, a ove godine obilježiti će 15 obljetnicu održavanja.

Slika 12 Zbornik poezije objavljen povodom održavanja 100. Kulturnog četvrtka

Dio projekta Kulturni četvrtak u Sesvetama također je i literarni natječaj za učenike osnovnih škola Zagrebačke županije i Grada Zagreba pod nazivom Pisanje i knjižničari. Svrha ovakvog natječaja je osvijestiti povezanost između čitanja i pisanja, ali i podsjetiti na temeljne vrijednosti pisanja i čitanja koje bogate dječju kreativnost, maštu i stvaraju nova znanja. Ovakvim natječajem također se željelo utjecati na povezivanje dviju vrlo važnih ustanova u obrazovanju pojedinca, škole i knjižnice, koje svaka svojim metodama žele poticati čitanje, pisanje, učenje, obrazovanje, znanje, ali i slobodu izražavanja, uvažavanje različitosti, te očuvanje identiteta kako pojedinca tako i sredine u kojoj se on nalazi.

Literarni natječaj Pisanje i knjižničari organizira knjižnica Sesvete u suradnji s nakladničkom kućom Alfa iz Zagreba, a do danas je održano četiri susreta.

Slika 13 Pisanje i knjižnečari 2013. godine

Literarni natječaj Moja himna još je jedan od programa Kulturnog četvrtka koji se prvi puta održao 2011. godine u suradnji Knjižnice Sesvete i Udruge HVIDR-a Sesvete, a traje sve do danas. U povodu 150. obljetnice smrti i 215. obljetnice rođenja Antuna Mihanovića, te Dana branitelja Grada Zagreba raspisuje se prvi literarni natječaj Moja himna.⁹⁰ Natječaju mogu pristupiti svi učenici osnovnih škola s područja Sesveta, a do danas je održano pet natječaja. Treći literarni natječaj održan je na Dan sjećanja na Vukovar (18.11.), te je taj datum održavanja zadržan do danas.

Svrha ovog natječaja je potaknuti kod djece ljubav prema domovini, zavičaju, slobodi i pravdi, potaknuti svijest o kraju u kojem žive i važnosti povijesnih događaja na njihov život, ali i oblikovanje važnih životnih stavova. Literarni natječaj završava svečanošću podjele nagrada i zahvalnica njihovom radu i trudu, a sve u svrhu jačanja dječjeg samopouzdanja i pozitivne slike o sebi.

⁹⁰ Knjižnice grada Zagreba. Knjižnica Sesvete. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/kulturni-cetvrtak-u-sesvetama/literarni-natjecaj-moja-himna/7753> (6.8.2019.).

Još jedan uspješan projekt koji je iznjedrio Kulturni četvrtak odvija se pod nazivom Čitafora. Čitafora je čitateljski klub Knjižnice Sesvete koji okuplja sve čitateljske klubove iz svih područnih objekata Knjižnice, a to su knjižnice Selčina, Dubec i Jelkovec. Svaka od navedenih knjižnica samostalno uređuje i provodi aktivnosti kluba i ima svog voditelja. Čitateljski klubovi namijenjeni su svim uzrastima, od onih za djecu do onih za odrasle, a održavaju se prema dogovoru, ovisno o programu knjižnice. Čitafora počinje djelovati u veljači 2014. godine kako bi poticala čitanje u najširem smislu, razmatrala sadržaj pročitano, te promišljala o ulozi i mjestu knjige u društvu. Također jedna od važnih zadaća Čitafore bit će primijeniti nove spoznaje s područja biblioterapije, tj. terapijskog aspekta čitanja.⁹¹ Još jedan cilj čitateljskog kluba je ostvarivanje suradnje među knjižnicama i uključivanje što većeg broja korisnika u njezin rad.

Čitateljski klub za djecu organizirao je natječaj za najljepše ljubavno pismo povodom Valentinova, Noć knjige te različite radionice povodom predstavljanja dječjih knjiga.

Čitateljski klub Čitafora

organizira

3. Natječaj za najljepše ljubavno pismo

u kategorijama:

1. za učenike osnovnih škola
2. za učenike srednjih škola
3. za odrasle

Vaše pismo do 31. siječnja u ljubavni sandučić u Knjižnici Sesvete ubacite ili na e-mail citafora.sesvete@gmail.com pošaljite i nagradu osvojite!

Sva pisma moraju biti potpisana šifrom i označena kategorijom u kojoj se natječete.

Molimo Vas da u posebnoj omotnici u sandučić ubacite svoje ime i prezime, broj telefona, e-mail te pripadajuću šifru i kategoriju.

Vaša ćemo pisma pročitati i odlučiti koja su najljepša.

Rezultati će biti objavljeni 9. veljače 2015. na internetskim stranicama Knjižnice Sesvete i facebook stranici Čitateljskog kluba Čitafora – Sesvete.

Završna svečanost održat će se u Čitaonici Knjižnice Sesvete na sastanku Čitafore, u četvrtak 11. veljače 2016. kada ćemo najljepša pisma pročitati, a neka i nagraditi.

Slika 14 Natječaj čitateljskog kluba Čitafora iz 2016. godine.

⁹¹ Knjižnica Sesvete. Knjižnice grada Zagreba. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/kulturni-cetvrtak-u-sesvetama/citafora-citateljski-klub-knjiznice-sesvete-28676/28676> (6.8.2019.).

5.5 Galerija knjižnice Sesvete

Knjižnica Sesvete još od davne 1976. godine nije samo mjesto za posuđivanje knjiga, već svoju djelatnost širi i na druge grane kulture. Vodeći se mišlju da je knjižnica mjesto informacijskog, obrazovnog, kulturnog i umjetničkog sadržaja Knjižnica Sesvete je još u prošlosti promišljala o tome kako svojim sugrađanima omogućiti što lakši pristup kulturi i umjetnosti. Godina 1976. u povijesnim spisima navodi se kao godina kada prvi puta prostor knjižnice postaje i izložbeni prostor. Čitave te godine redovito su održavane različite tematske izložbe.

Od likovnih izložaba održane su izložbe slika i grafika Vladimira Polića i Ivana Antolnje. U toku godine Izdavačko poduzeće Mladost postavilo je u prostoru knjižnice izložbu svojih izdanja.⁹² Galerija djeluje u sklopu prostora knjižnice sve do 1998. godine kada se seli u novi prostor u prizemlju knjižnice. Adaptacijom i uređenjem prostora knjižnice, knjižnica se prostorno odvaja od galerije te dobiva samostalan i zaseban dio u objektu knjižnice. Knjižnica je smještena u prizemlju objekta, dok galerija zauzima dio objekta u prizemlju.

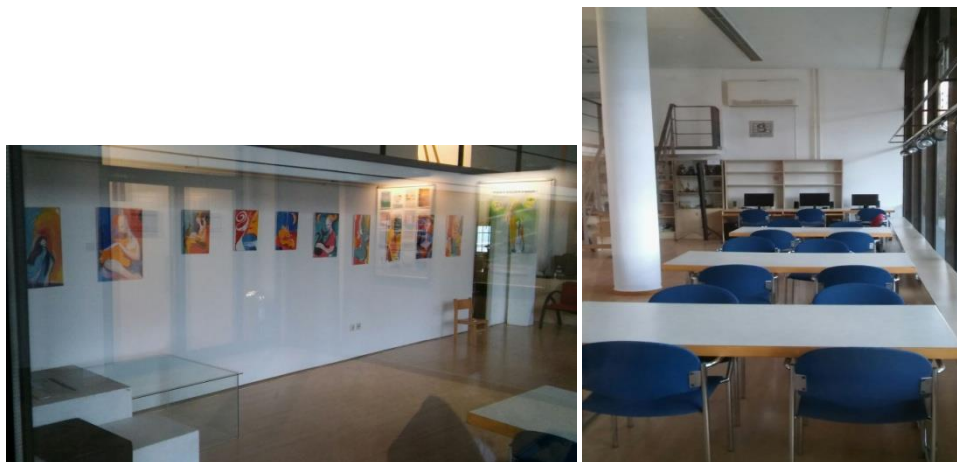

Slika 15 Današnji prostor Galerije u prošlosti je bio knjižnica

⁹² Bibliotečna djelatnost, god. 1976., članak iz arhive knjižnice Sesvete, nepoznat autor i publikacija objavljivanja.

Galerija kao izložbeni prostor knjižnice Sesvete dobiva i svoje ime 2003. godine kada je prihvaćen ponuđeni prijedlog te je od tada poznata kao Galerija Oblok. Osim izložbenog prostora ujedno je i čitaonica dnevne tiskovine.

Slika 1617 Galerija Oblok danas

U galeriji se godišnje postavi 12- 13 izložaba akademskih slikara i kipara, naivaca, amatera, fotografa te ostalih umjetnika. Galerija je veličine osamdesetak kvadrata na dva nivoa, prostrana je i dobro osvijetljena, a izlozima gleda na trg Dragutina Domjanića.⁹³

Galerija najčešće sama planira i organizira svoje izložbe, no isto tako surađuje i s lokalnom zajednicom. Ta suradnja najčešće se ostvaruje s Nacionalnim sveučilištem Sesvete u vrijeme održavanja Sesevetskih dana i Sesevetskih jeseni kada se postavljaju etno izložbe. Sa školom slikanja pri Nacionalnom sveučilištu Sesvete postavlja se jedna izložba godišnje kao i s osnovnim školama na području Sesveta u vrijeme trajanja Lidrana, kada se postavlja izložba dječjih radova učenika osnovnih škola.⁹⁴

Prva izložba održana u Galeriji Oblok bila je izložba kipara Crnkovića, a niz uspješnih postava nastavili su Bože Drmić, Ante Čulo, Ivan Tuđa, Vinko Fišter u samostalnoj izložbi slika, češki umjetnici Vladimira Gorša i Tomaš Bublak u izložbi fotografija, Tomislav Torjanac u izložbi ilustracija i brojni drugi umjetnici. Budući da se postava galerije mijenja jednom mjesečno, broj umjetnika koji su doprinijeli umjetnosti i kulturi sesevetskog kraja

⁹³ Knjižnica Sesvete. Knjižnice grada Zagreba. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/galerija-oblok/7685> (6.8.2019.).

⁹⁴Knjižnica Sesvete. Knjižnice grada Zagreba. URL : <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/galerija-oblok/7685> (6.8.2019.).

teško je pobrojiti. Svojim radom Galerija uvelike pozitivno utječe na kulturni život Sesveta, često se daje prilika sesvetskim slikarima da se predstave u svom kraju, a građanima da upoznaju umjetnike koji djeluju u podneblju koji zajedno dijele za život pa su tako vrlo popularne već tradicionalne božićne izložbe kada se okupe umjetnici iz sesvetskog kraja i podijele dio svoje kreativnosti sa svojim mještanima.

No, u Galeriji Oblok se ne promiče samo kultura i umjetnici Sesvetskog kraja, već se želi postići da se u njoj dobrodošlo osjećaju sve društvene kategorije i želi se omogućiti pristup svima bez razlike. Tako se u Galeriji Oblok često organiziraju izložbe različitih manjina i stranih državljana. Neki od njih su kanadska slikarica Jennifer Garrett, izložba posvećena 10. godišnjici međusobnog priznanja Ukrajine i Hrvatske umjetnika Jurija Luckevyca i Galina Gordničeva, češki umjetnici Vladimira Gorša i Tomaš Bublak te brojni drugi.⁹⁵ Galerija Oblok sudjeluje i u različitim festivalima od kojih je najpoznatiji međunarodni ulični festival Cest is d' best kada u svojim prostorima postavlja prigodne izložbe te u projektima Knjižnica grada Zagreba kao što je Dan otvorenih vrata.

Voditeljica galerije je Biserka Gašparac.

Slika 18 Galerija Oblok 1998. godine.

---

⁹⁵ Realizacija programa knjižnice Sesvete, god. 2001.-2002.

5.6 Važni događaji kroz povijest

Knjižnica Sesvete kroz povijest je pokazala napredak u različitim sferama, od prostornog proširenja, povećavanja fonda knjižnice, broja korisnika do uključivanja u različite programe kako bi privukla građane različitih interesa. Taj njezin napredak i razvitak pratili su važni događaji koji su obilježili njezin rad i učinili je kvalitetnijom i bližom korisniku.

Prvi takav događaj je prva nagrada koju je knjižnica Sesvete dobila uoči prvomajskih praznika 1989. godine; nagrada Pavao Markovac u vidu plakete za svoj rad i rezultate postignute u bibliotečnoj djelatnosti.⁹⁶ Kao rezultat nagrade navodi se kako se knjižnica posebno istaknula zbog proširenja djelatnosti na novi prostor na Selčini, adaptacije prostora za depo i odjel nabave i obrade te nabave 5000 svezaka građe.⁹⁷ Prva nagrada je javno priznanje kako knjižnica napreduje i pronalazi najbolje moguće načine da bi poboljšala svoj rad, a posebno se približila željama i potrebama korisnika oslušujući njihove interese. Upravo to je i cilj svake knjižnice da prilagođava korisnicima svoju djelatnost oblikujući je prema njihovim potrebama.

Vrlo važan događaj kako za knjižnicu, tako i za kulturu Sesveta općenito, bio je obilježavanje 50. obljetnice rada knjižnice. Kroz tu obljetnicu građanima Sesveta i korisnicima knjižnice željelo se pokazati kako je njihova knjižnica napredovala, ali i kako se razvijao njihov kraj. Uz bogat program redale su se različite umjetničke točke koje su svima prisutnima dočarale kulturu koju posjeduje njihov kraj i podsjetile na brojnost umjetnika koji žive na ovom prostoru. U glazbenom dijelu programa sudjelovao je školski zbor iz Soblinca i flautistica Dora Džapić. Također je nastupio i KUD Staro Brestje⁹⁸ te podsjetio na kulturnu baštinu iz prošlosti. Poeziju je prisutnima približio glumac Dubravko Sidor interpretirajući pjesme kajkavske tematike. Kao kruna ove obljetnice i podsjetnik na kulturne prilike koje vladaju u ovom kraju bio je zbornik poezije Sesevetski oblok koji su pisali sesevetski pjesnici uz podršku realizatora Ivana Babića.

Programima organiziranim u svrhu proslave obljetnice knjižnice željelo se podsjetiti građane Sesveta da knjižnica nije samo mjesto gdje se posuđuju knjige, već mjesto okupljanja i druženja svih sugrađana. To je mjesto gdje se događa umjetnost, nudi kultura koja nije

---

⁹⁶ Nagrada Pavao Markovac, god. 1989., članak iz arhive knjižnice Sesvete, nepoznat autor i publikacija objavljivanja.

⁹⁷ Isto.

⁹⁸ Brlek, I., Janković, D. Na kavi s Dubravkom Prlić // Sesevetski list, 1, 1(2007.), str. 20-21.

svakom pojedincu svakodnevno dostupna, ali se događa u njegovom kraju i poziva ga da sudjeluje u njoj i na taj način obogati svoje znanje i iskustvo, istovremeno mu omogućavajući individualni, obrazovni i duhovni rast.

5. Zaključak

Analizirajući povijest knjižnice Sesvete, njezin napredak u prostornom proširenju, pripadajućim ograncima, povećanju fonda knjižnice, a time i samog broja korisnika, možemo zaključiti kako je od jedne male samostalne lokalne knjižnice postala knjižnica koja djeluje u mreži Knjižnica grada Zagreba. To je knjižnica koja svojom djelatnošću utječe na čuvanje kulturne baštine kraja u kojem se nalazi, ali i čuva nacionalni identitet sredine dijeleći ga sa svojim građanima. Ulažući u kvalitetu djelovanja knjižnica nastoji svakom pojedincu osigurati da se osjeća prihvaćeno te ga svojim sadržajem poziva da upozna kulturu svoga kraja, da se obrazuje, razvija različite oblike pismenosti, bogati maštu i kreativnost i sudjeluje u procesu cjeloživotnog obrazovanja svakog korisnika.

Težnja knjižnice je povećanje broja korisnika koja je moguća ako se osluškuje što korisnik treba i želi te na temelju takve procjene ulaže u aktualnost fonda kojim raspolaže. Važno je kakvu atmosferu stvara knjižnica jer će upravo ta atmosfera biti zaslužna za zadovoljstvo korisnika. Teško je ispuniti očekivanja svakog pojedinca zbog velike tematske različitosti koje se nude na tržištu, ali je važno individualno pristupiti svakom korisniku slušajući što želi kako bi se on u knjižnici osjećao važno i kako bi znao da u njoj ima svoje mjesto. Pristupajući korisniku sa zanimanjem stvara se poticajna atmosfera koja ima dobrobiti i za knjižnicu i za korisnika. Knjižnica nabavlja i povećava svoj fond građom, a korisnik dobiva potrebna znanja i informacije.

No, knjižnica svojim radom ne služi samo pojedincu, već i zajednici u kojoj se nalazi. Planirajući ostvariti vlastiti napredak, knjižnica omogućuje boljitak sredine u kojoj se nalazi i postaje dio gospodarskog i društvenog razvoja lokalne zajednice. Surađujući s drugim kulturnim ustanovama čuva baštinu i sve vrijednosti kraja u kojoj se nalazi. Na taj način postaje riznica znanja koja čuva nematerijalno blago u kojem će moći uživati svi naraštaji.

6. Literatura

1. Bastić D., Knjižnice grada Zagreba : najveći knjižnični sustav u Hrvatskoj // HKD Novosti, 61, (2013).
2. Bastić, D. Knjižnice grada Zagreba. // Knjižnice grada Zagreba, Zagreb, 2004.
3. Belam-Simić A., Đukec Kero I., Strateško planiranje i javnogazovaračke aktivnosti Knjižnica grada Zagreba. // Vijesnik bibliotekara Hrvatske 58, 1/2(2015.)
4. Deželić V., O evoluciji modernih slobodnih knjižnica : Knjižnice slobodnog i kraljevskog glavnog grada Zagreba. Zagreb : Tiskara hrvatskog katoličkog tiskovnog društva, 1908.
5. Grad Zagreb službene stranice URL: <http://www.zagreb.hr/default.aspx?id=5790> (6.9.2019.).
6. Knjižnica Sesvete. Knjižnice grada Zagreba URL: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/85> (6.9.2019.)
7. Muzej Prigorja Sesvete URL: <http://www.muzejprigorja.hr/> (6.9.2019.)
8. Nadu M., 7 stoljeća Sesveta : 1328.-1995. // Muzej prigorja Sesvete. Sesvete. 1995.
9. Nadu M., Župna crkva Svih Svetih u Sesvetama // Povijesne crkve i kapele u Sesvetskom prigorju. Dekant vugrovečki. Muzej prigorja Sesvete, 1994.
10. Narodno sveučilište Sesvete URL: <http://www.ns-sesvete.hr/index.php> (6.9.2019.)
11. Narodna knjižnica : Zadaće narodne knjižnice. // UNESCOv manifest za narodne knjižnice. 1994.
12. Petravić M., Mala panorama Sesvetske prošlosti // Kaj : časopis za kulturu i prosvjetu. Zagreb, 6 (1971).
13. Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. // Narodne novine. 28(2011.) URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_03_28_584.html (20.5.2019.)
14. Sesvete // Wikipedia slobodna enciklopedija URL: <https://hr.wikipedia.org/wiki/Sesvete> (10.3.2016.)
15. Standardi za narodne knjižnice Republike Hrvatske // Narodne novine. 58(1999.) URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_06_58_1071.html (6.9.2019)
16. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. // Narodne novine. 17/19 hr. URL: <https://www.zakon.hr/z/1925/Zakon-o-knji%C5%BEnicama-i-knji%C5%BEni%C4%8Dnoj-djelatnosti-2019> (20.5.2019.)

Iz arhive Knjižnice Sesvete:

1. Nagrada Pavao Markovac, god. 1989., članak iz arhive knjižnice Sesvete, nepoznat autor i publikacija objavljivanja.
2. Realizacija programa knjižnice Sesvete, god. 2001.-2002.
3. Bibliotečna djelatnost, god. 1976., članak iz arhive knjižnice Sesvete, nepoznat autor i publikacija objavljivanja.
4. Obrazac izvješća o izvršavanju programa i namjenskom korištenju sredstava za razdoblje 1.1.-31-12.2015. : Knjižnična djelatnost i književni program.
5. Susret s književnikom Brankom Hribarom // Sesvetske novine, IV, 36(1973.). Autor nepoznat.
6. Mjesec knjige, god. 1975., članak iz arhive knjižnice Sesvete nepoznatog autora i publikacije izdavanja.
7. Bibliotečna djelatnost, god. 1976., članak iz arhive knjižnice Sesvete nepoznate publikacije izdavanja.
8. Članak iz Večernjeg lista, god. 1999., str. 56., iz arhive knjižnice Sesvete. Podaci o autoru nepoznati.
9. O našoj knjižnici, god. 1971., str. 6., članak iz arhive knjižnice Sesvete, autor pod inicijalima M.S, nepoznate publikacije izdavanja.
10. Projektni program za knjižnicu Kgz Sesvete

7. Sažetak

Cilj ovog rada bio je prikazati kako knjižnica kao ustanova ima velik značaj i doprinos u životu pojedinca, te kako se kroz razvoj knjižnice ogleda i razvoj jednog naselja i njegovih stanovnika. Da bi što realnije prikazala razvoj jedne knjižnice prvi dio diplomskog rada odnosi se na općenite informacije o narodnim knjižnicama, zatim se kratko opisuje kako je nastala gradska četvrt Sesvete, a onda i povijesni razvoj, te današnje stanje knjižnice Sesvete. Istraživanje se odnosi na usporedbu podataka od osnutka knjižnice 1971. godine, te pokazuje rast u stanju fonda, broju zaposlenika i korisnika prikazujući podatke svakih deset godina.

Ključne riječi: narodna knjižnica, Sesvete, razvoj, učenje, budućnost

SUMMARY

The goal of this paper was to show how the library as an institution has great significance and contribution to the life of an individual and how the development of a library is reflected in the development of a settlement and its residents. To show the development of a library more realistically the first part of the graduate thesis deals with general information on public libraries, afterwards briefly describes how the city district of Sesvete was formed and then the historical development, and today's state of the Sesvete library. The survey refers to a comparison of data since the foundation of the library, showing a growth in fund status, number of employees and users, displaying data every ten years.

Keywords: public library, Sesvete, development, learning, future

:. Popis slika

Gradska knjižnica na Starčevićevom trgu	8
Razglednica Sesveta s početka 20. stoljeća.....	14
Crkva Svih Svetih Sesvete	15
Knjižnica Selčina.....	19
Knjižnica Dubec.....	20
Knjižnica Jelkovec	21
Zgrada Kurije u čijim je prostorijama bila smještena knjižnica	22
Rješenje o zakupu i korištenju poslovnog prostora knjižnici Sesvete iz 1997. godine	23
Zgrada Knjižnice Sesvete danas.....	25
Odjel za djecu knjižnice Sesvete	26
Odjel knjižnice za odrasle danas	27
Zbornik poezije objavljen povodom održavanja 100. Kulturnog četvrtka	34
Pisanje i knjižnečari 2013. godine.....	35
Natječaj čitateljskog kluba Čitafora iz 2016. godine.....	36
Današnji prostor Galerije u prošlosti je bio knjižnica	37
Galerija Oblok danas	38
Galerija Oblok 1998. godine.	39

; .Popis tablica

Tablica 1	30
-----------------	----

